

بسم الله الرحمن الرحيم

سی گام خودسازی

گام بیست و ششم: طمأنینه (ارامش خواهی)

دعای روز بیست و ششم ماه رمضان:

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي فِيهِ مَشْكُورًا وَذَنْبِي فِيهِ مَغْفُورًا وَعَمَلِي فِيهِ مَقْبُولًا وَعَيْبِي فِيهِ مَسْتُورًا يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ».

حرکت و تلاش انسان باید برای دستیابی به هدف و رسیدن به نتیجه ای باشد؛ کشاورز به امید درو می کارد، باغبان به امید میوه درخت می نشاند، تاجر به امید سود تجارت می کند، غواص به امید یافتن دُر گران بها به ژرفای دریا می رود و سالک به امید نتیجه به نماز و روزه و عبادت می پردازد. آن که نمازهایش را با حضور قلب می خواند، به بیچارگان و بینوایان رسیدگی می کند، اموالش را در راه خدا می بخشد، در روزهای گرم تابستان روزه می گیرد و در شب های طولانی زمستان به عبادت و راز و نیاز با معبود می پردازد، بی تردید انتظار پاداش و مزدی از خداوند متعال دارد. بدون شک این تلاش و عبادت او نیز از دید خداوند رتوف و رحیم پوشیده نیست و تلاش های وی را بی نتیجه نمی گذارد. همچنان که فرمود:

«وكان سعيكم مشكورا» (قرآن، انسان: ۲۲).

«تلاش شما مورد سپاس خواهد بود و خدا به چندین و چند برابر پاداش خواهد داد». انسان سالک به خدا اطمینان دارد و خدا نیز این اطمینان را به بندگان خود داده است که به وعده هایش با آنان وفا کند؛ چنان که فرمود: «اوفوا به عهدي اوف بعهدكم» (قرآن، بقره: ۴۰). «شما به پیمانتان با من وفا کنید، من نیز به پیمانم با شما وفا خواهم کرد».

صاحب نفس مطمئننه هیچ گاه در نتیجه بخش بودن عبادت و تلاش خود تردید نخواهد کرد. پیر هرات در تفسیر عرفانی آیه شریفه «الذين آمنوا وتطمئن قلوبهم بذكر الله الا بذكر الله تطمئن القلوب» (قرآن، رعد: ۲۸) گوید:

«به زبان اشارت این آیه از دو کس خبر می دهد: یکی مرید و دیگری مراد. یکی کسی که اوقات خویش به ذکر زبان مستغرق دارد، گهی نماز کند، گهی تسبیح گوید، گهی قرآن خواند، و آن دیگری که مانند غریق در دریای بی کران ذکر حق را با جان می نوازد. این یک در راه دین است رونده، و در بند ذکر خویش درمانده و آن یک بر بساط قرب از مردم و اسباب دنیوی ربوده شده و به جذبه ی الهی ویژه گشته. آن را گویند ذکر نگه دار! و این را گویند: ذکر را گوش دار! گروهی در آرزوی بهشتند و گروهی بهشت در انتظار آن هاست. که مصطفی فرمود: بهشت به چهار گروه اشتیاق دارد: روزه داران رمضان، خوانندگان قرآن، نگاه دارندگان زبان و سیر کنندگان گرسنگان» (۱).

البته عارفان وارسته ای که پیروان راستین مولا امیر مؤمنان علی (ع) هستند، خدا را به طمع بهشت یا ترس از دوزخ عبادت نمی کنند، بلکه چون او را شایسته عبادت یافته اند می پرستند؛ زبان اینان این مناجات پیر هرات است که گوید:

«الهی! هر کس را امیدی است و امید عارف دیدار.

۱- فضل الله میبیدی، ابوالفضل، کشف الاسرار و عده الابرار، تفسیر آیه ۲۸ سوره رعد.

معاونت فرهنگی تربیتی مرکز آموزش های غیرحضوری

<http://vufarhangi.whc.ir>